

Cyngor Sir Ynys Môn	
Adroddiad i:	Pwyllgor Gwaith
Dyddiad:	21 Mawrth 2023
Pwnc:	Adroddiad cynnydd: Gwelliannau ym maes Gwasanaethau Cymdeithasol
Aelodau Portffolio:	Y Cynghorydd Gary Pritchard – Gwasanaethau Plant a Theuluoedd, a'r Cynghorydd Alun Roberts – Gwasanaethau Oedolion
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr	Fôn Roberts, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol a Phennaeth Gwasanaethau Plant a Theuluoedd Arwel Owen, Pennaeth Gwasanaethau Oedolion
Awdur yr Adroddiad:	Emma Edwards
Ffôn:	01248 751887
E-bost:	Emmaedwards@ynysmon.gov.uk
Aelodau Lleol:	

A –Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau:

Darparu trosolwg o gynnydd diweddar yn yr Adran Gwasanaethau Cymdeithasol.

Pwrpas yr adroddiad:

1. Tynnu sylw at y datblygiadau yn y Gwasanaethau Plant a Theuluoedd.
2. Tynnu sylw at ddatblygiadau yn y Gwasanaethau Oedolion.

Argymhelliad

1. Bod y Pwyllgor yn derbyn sicrwydd bod y cynnydd parhaus a wnaed gan yr Adran Gwasanaethau Cymdeithasol yn rhesymol ac yn amserol.
2. Cynhyrchir yr adroddiad hwn ddwywaith y flwyddyn sy'n ymdrin â'r Gwelliannau a wneir yn y Gwasanaethau Cymdeithasol, mae'r gofyniad am yr adroddiad hwn wedi deillio yn dilyn yr adroddiad damniol gan CIW yn 2016 mewn perthynas â'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd. Yn dilyn adroddiad mwy cadarnhaol yn dilyn yr Archwiliad Perfformiad a Gwerthuso diweddar gan CIW fe awgrymir nad oes bellach angen am yr adroddiad hwn gan y bydd y Cyfarwyddwr yn parhau i baratoi ei Adroddiad Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol blynyddol sy'n ofyniad statudol a bydd adroddiadau ar gynnydd y Gwasanaethau i'r Panel Sgriwtini Gwasanaethau Cymdeithasol yn parhau i ddod gan y panel hwnnw. Felly, gofynnwn yn barchus i'r panel ystyried hwn fel yr adroddiad gwella olaf

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Cynnig sicrwydd, eglurdeb a thryloywder bod y Gwasanaethau Cymdeithasol yn parhau ar eu taith tuag at welliant.

Gofynnir hefyd i'r Pwyllgor Gwaith gytuno i newid teitl y rhaglen waith hon i Ddatblygu'r Gwasanaethau Cymdeithasol gan fod gwelliannau sylweddol wedi'u cyflawni hyd yma ac mae'r gwasanaeth mewn cyfnod o ddatblygu yn awr yn hytrach na gwella.

Ch – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Amherthnasol

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Amherthnasol

Dd – Aseu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):

1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Ydi, yn y Gwasanaethau a ddarperir gan y Gwasanaethau Cymdeithasol.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?-	Adolygiad parhaus o'r sefyllfa ariannol.
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn, os felly, rhowch wybod gyda phwy:	Ydi, mae rhai enghreifftiau wedi'u cynnwys yn y diweddariad.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai hynny y mae'r penderfyniad hwn yn cael effaith uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut:-	Ydi – Proses Canmoliaeth a Chwynion, ymgynghoriadau ac ati.
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Ydi

Dd – Aseu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):		
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar y rhai hynny sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Amherthnasol
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Amherthnasol

E – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth (UDA) (gorfodol)	27 Chwefror 2023
2	Cyllid / Swyddog Adran 151 (gorfodol)	Fel yr uchod
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Fel yr uchod
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol
5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	Amherthnasol
7	Caffael	Amherthnasol
8	Sgriwtini	Bydd yn cael ei drafod yn y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar 14 Mawrth 2023
9	Aelodau Lleol	

F - Atodiadau
<p>Uchafbwyntiau'r Gwasanaethau Cymdeithasol:</p> <p>1. Adroddiad Arfarnu Perfformiad Arolygiaeth Gofal Cymru Roeddem yn falch o dderbyn adroddiad cadarnhaol gan Arolygiaeth Gofal Cymru ym mis Rhagfyr 2022, sy'n crynhoi canlyniadau eu harolygiad o wasanaethau Oedolion a Phlant a Theuluoedd Ynys Môn a gynhaliwyd ym mis Hydref 2022.</p> <p>Cynhaliwyd yr arolygiad i adolygu perfformiad yr awdurdod lleol wrth iddo gyflawni ei ddyletswyddau a'i swyddogaethau ym maes gwasanaethau cymdeithasol ar ran Gweinidogion Cymru, yn unol â deddfwriaeth. Roedd yr arolygiad hwn yn canolbwyntio ar effeithiolrwydd gwasanaethau a threfniadau'r awdurdod lleol i gynorthwyo ac amddiffyn pobl. Roedd yr adroddiad yn gadarnhaol o safbwynt diogelu plant a phobl ifanc bregus, gwaith partneriaeth, arweinyddiaeth, y strategaeth gweithlu, yn ogystal ag ymrwymiad i ddarparu gwasanaethau yn y Gymraeg.</p> <p>Roedd yr adroddiad yn amlinellu ein cryfderau a meysydd i'w gwella yn y ddau wasanaeth, ac, o ganlyniad, rydym wedi sefydlu gweithgor mewnol sy'n cynnwys y Cyfarwyddwr, y</p>

Pennaeth Gwasanaeth Oedolion ac Uwch Reolwyr ac mae'n cyfarfod bob yn ail wythnos i roi sylw i'r meysydd gwella a nodwyd. Bydd hyn yn cael ei gynnwys mewn adroddiadau diweddarau yn y dyfodol.

Mae dolenni i'r adroddiad llawn i'w gweld isod:

<https://www.arolygiaethgofal.cymru/adroddiad-arolygiad-gwerthuso-perfformiad-gwasanaethau-oedolion-phlant-cyngor-sir-ynys-mon>

<https://www.careinspectorate.wales/sites/default/files/2022-12/221214-Isle-of-Anglesey-County-Council-Performance-Evaluation-Rev>

2. Capasiti a Staffio

Mae recriwtio staff yn parhau i fod yn heriol o safbwynt staff ein cartrefi gofal, staff y Cartrefi Clyd a gweithwyr gofal cartref. Mae'r patrwm a wynebwr yn cael ei adlewyrchu ledled Cymru, ac nid yw'n unigryw i Ynys Môn. Rydym yn parhau i dynnu sylw Swyddogion Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid eraill at yr anawsterau hyn, ond rydym yn ymwybodol iawn o'r heriau sy'n wynebu cyflogwyr ar hyn o bryd.

Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda Choleg Menai i geisio denu pobl ieuengach i'r Gwasanaeth, a gyda chydweithwyr yn yr adran Adnoddau Dynol i arbrofi gyda syniadau recriwtio a marchnata arloesol. Rydym hefyd yn edrych ar wahanol ddulliau marchnata gyda'n cydweithwyr yn yr adran Adnoddau Dynol ac rydym yn bwriadu lansio ein Cynllun Datblygu'r Gweithlu newydd ym mis Ebrill 2023.

3. Cynlluniau Datblygu Gwasanaeth

Yn dilyn Arolygiad Arolygiaeth Gofal Cymru, mae'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd a'r Gwasanaethau Oedolion yn llunio Cynlluniau Datblygu Gwasanaeth newydd. Bydd y cynlluniau hynny'n cael eu cymeradwyo gan y Panel Sgriwtini Gwasanaethau Cymdeithasol a bydd y Panel, ynghyd â'r Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol, yn ceisio sicrwydd ynghylch cynnydd y ddau gynllun.

Gwasanaeth Plant a Theuluoedd

1. Cartref Clyd Rhosybol

Ar hyn o bryd mae'r Awdurdod yn cofrestru ei bedwerydd Cartref Clyd. Bydd y gwasanaeth hwn yn darparu amgylchedd cynnes a chefnogol a bydd yn cael ei gofrestru ar gyfer hyd at dri o blant. Bydd yn galluogi plant a phobl ifanc o Ynys Môn i barhau i dderbyn gofal ar yr Ynys a pharhau i fynyachu ysgolion prif lif. Bydd y gwasanaeth hwn yn lleihau'r angen i leoli plant a phobl ifanc tu allan i'r sir.

2. "Strategaeth Plant sy'n Derbyn Gofal a'r rhai sy'n Gadael Gofal"

Mae Panel Rhiant Corfforaethol yr Awdurdod yn parhau i wneud cynnydd cadarnhaol yn dilyn yr adroddiad archwilio mewnol yn 2020. Datblygwyd cylch gorchwyl a'i roi ar waith yn 2021. Yn ogystal, datblygwyd "Strategaeth Plant sy'n Derbyn Gofal a'r rhai sy'n Gadael Gofal" a rhagwelir y caiff ei gyflwyno i'r Panel Rhiant Corfforaethol i'w gymeradwyo yn ddiweddarach ym mis Mawrth 2023.

3. Y Gwasanaeth Ieuentid

Ar hyn o bryd, rydym yn adolygu ein tîm Gwasanaethau Ieuentid, ac roedd hyn yn cynnwys siarad â staff, rhanddeiliaid ac, bwysicaf oll, pobl ifanc sy'n defnyddio'r gwasanaeth a phobl ifanc nad ydynt yn defnyddio'r gwasanaeth. Bu hwn yn gyfnod hynod o brysur a bydd diweddariad ar gynnydd y gwaith hwn yn cael ei gwblhau erbyn mis Ionawr 2024 (bydd yn cael ei gwblhau mewn dau gam).

4. Glanllyn – Cysylltu a Dysgu yn yr Awyr Agored

Ym mis Ionawr 2023, trefnwyd penwythnos preswyl Therapiwtig yng Nglanllyn Isaf, Y Bala, ar gyfer 13 o bobl ifanc rhwng 13 a 16 oed o bob rhan o Ynys Môn sydd naill ai'n blant sy'n derbyn gofal neu sydd â chynllun Gofal a Chymorth. Buom yn gweithio gyda'r Urdd i ddatblygu pecyn dysgu pwrpasol, gyda'r Tîm Awyr Agored yn hwyluso'r elfen gweithgareddau awyr agored a staff amrywiol o'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd yn gyfrifol am gefnogi a goruchwyllo.

Nod gyffredinol y cwrs preswyl oedd cefnogi ein pobl ifanc a'u Gweithwyr Cymdeithasol/Staff Cymorth sy'n gweithio gyda nhw ac ochr yn ochr â nhw i:

- Adeiladu gwytnwch ac ysbrydoli dysgu
- Gwella ymddygiad
- Hunan-barch a hunanhyder
- Perthnasau a Chysylltiadau
- Cael pobl ifanc allan i'r awyr agored
- Dysgu sgiliau newydd
- Cael hwyl

Roedd yr holl bobl ifanc wedi cymryd rhan a datblygu eu hyder, eu hunan-barch a'u llais wrth gymryd rhan mewn nifer o weithgareddau heriol. Ar hyn o bryd, rydym yn trefnu digwyddiad ar 15 Chwefror i roi cyfle i bobl ifanc a'u teuluoedd adlewyrchu ar y penwythnos er mwyn datblygu rhaglen o gynigion, gydag arweiniad clir i sicrhau fod hwn yn gynig parhaus o gymorth a darpariaeth yn y gwasanaeth. Rydym wedi derbyn adborth cychwynnol gan bobl ifanc a staff ac roedd eu sylwadau'n cynnwys:

Pobl Ifanc:

- *"Yr amser gorau erioed"*
- *"Hwyl"*
- *"Fe wnes i ymdopi'n iawn, rydw i'n falch iawn ohonof fy hun"*
- *"Roedd yn beth da nad oeddem yn adnabod ein gilydd – roedd rhaid i ni wneud ffrindiau newydd"*

Staff

- *"Mae hyn wedi rhoi syniad gwell i mi o'u hymddygiad gartref a beth sydd angen i mi ganolbwyntio arno..."*
- *"Nid plant ar fy rhestr achosion yn unig ydyn nhw – rydw i'n gwybod nŵan sut rai ydyn nhw, beth sy'n gwneud iddyn nhw chwerthin a'u syniadau ar gyfer y dyfodol"*
- *"WAW, roedd yn siwrnai emosïynol gyffroes i'w gweld nhw'n datblygu o'r amser pan gyrhaeddod nhw ar y dydd Gwener i pan aethon nhw adref bnawn dydd Sul"*

Gwasanaethau Oedolion

1. Darpariaeth Tai â Chymorth ar gyfer Oedolion ag Anableddau Dysgu

Cynhaliwyd adolygiad mewnol o gynlluniau tai â chymorth i nodi anghenion yn y dyfodol ac ystyried tai addas ar gyfer y dyfodol. Bydd un cynllun newydd yn cael ei

gwblhau ym mis Mai 2023 ac mae disgwyl datblygiadau pellach yn 2024. Ein bwriad yw bod â chyfres o ddatblygiadau a fydd yn helpu i foderneiddio ffurf y gwasanaeth a chynorthwyo i gefnogi unigolion yn y gymuned.

2. Datblygiadau yn y Timau Adnoddau Cymunedol (TAC)

Rydym wedi datblygu'r gwaith integreiddio WCCIS yn ystod y flwyddyn, ac mae Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr wedi cyflwyno'r system WCCIS i'w Timau Adnoddau Cymunedol. Y nod fydd ymestyn mynediad i weithwyr iechyd eraill a sicrhau fod gennym wybodaeth lân i wella'r llif o wybodaeth rhwng gwasanaethau ac i reoli'r galw, gyda hynny'n fuddiol i brofiad defnyddwyr.

3. Rheolwr Gwasanaeth – Pobl Hŷn ac Iechyd Meddwl

Rydym yn falch o adrodd ein bod wedi llenwi'r swydd hon yn ddiweddar. Olwena Davey, sydd wedi bod yn cyflawni'r swydd dros dro, oedd yn llwyddiannus yn y broses recriwtio ac felly mae hi wedi dechrau ar ei swydd newydd yn barod, gyda chyfrifoldeb ychwanegol am Iechyd Meddwl Oedolion.

4. Diwrnod Agored 50+ Caergybi – Datganiad i'r Wasg

Y trydydd mewn cyfres o Ddiwrnodau Agored i bobl dros 50 oed yng Nghanolffannau Hamdden Môn Actif, yn dilyn dau Ddiwrnod Agored llwyddiannus yn Amlwch a Biwmares y llynedd. Roedd y Diwrnod Agored yn cynnig cyfle i roi cynnig ar amrywiaeth o weithgareddau hamdden, a hynny yn rhad ac am ddim, gan gynnwys *Pickleball*, *Pêl-rwyd Cerdded*, *Ymarfer mewn Grŵp* a gweithgaredd Celf a Chrefft. Roedd cyfle hefyd i ymweld â phedair ar ddeg o stondinau a oedd yn cynnwys sefydliadau megis *Medrwn Môn*, *Re-engage*, *Gwasanaeth Cynnal Gofalwyr*, *Tai Môn*, y *Gwasanaeth Llyfrgell* a llawer mwy.

Roedd GIG Cymru yn bresennol hefyd, ac roedd cyfle i fynychwyr dderbyn brechiad ffliw.

Trefnwyd y stondinau gwybodaeth yn dilyn adborth yn deillio o waith ymgysylltu Ynys Môn Oed Gyfeillgar a oedd wedi nodi angen gan unigolion a sefydliadau/elusennau am fwy o gyfleoedd i rannu a derbyn gwybodaeth a chynghor wyneb yn wyneb ac yn y gymuned.

Daeth dros 55 o bobl i'r digwyddiad ac arhosodd y mwyafrif drwy gydol y dydd. Derbyniwyd ymateb cadarnhaol iawn i'r digwyddiad, ac roedd nifer yn gwerthfawrogi'r stondinau gwybodaeth, gan fynegi diddordeb mewn cofrestru ar gyfer dosbarthiadau. Adborth a dderbyniwyd:

“Daliwch ati i gynnal mwy o ddigwyddiadau fel hyn”; “rydym wedi mwynhau'n fawr iawn”.

Cynhelir y Diwrnod Agored 50+ nesaf yn ystod y misoedd nesaf yng Nghanolffan Hamdden Plas Arthur, Llangefni a bwriedir ailadrodd y digwyddiadau bob blwyddyn.

Lluniau o'r digwyddiad:

Ff – Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):